

Příběhy našich sousedů

„I já byl malý kluk“

Základní škola Jindřicha Matiegky Mělník p. s. Pražská 2817

Josef Veltruský pamětník a tým č. 1

Kateřina
Rutová

Iveta
Špitálská

Jakub
Laštůvka

Jaroslav
Vít

Vojtěch
Limprecht

Jak se asi žilo dětem v našem věku v době 1. republiky a za protektorátu? Abychom se dozvěděli více, navštívili jsme pana Josefa Veltruského. Chtěli bychom Vám našeho pamětníka blíže představit.

Josef Veltruský se narodil 18. prosince 1926 na Mělníce. Dětství prožil na Pšovce a v Mlazicích. Vyučil se cukrářem. Celý svůj život pracoval v Avii v Praze – Letnanech jako kuchař a pak vedoucí závodní jídelny. Byl ženatý 55 let, má tři děti, 5 vnoučat a 2 pravnoučata.

O svém dětství, které prožil v rodině košíkáře v době 1. republiky, vypráví

Já, když jsem chtěl jít ven, tak mi moje maminka řekla: „Vem s sebou kozu a můžeš jít ven! “ My jsme bydleli tady kousek odtud, dál tam byl takový písniček, bylo to prázdný, na jedné straně písek, na druhé tráva. My jsme tam dělali blbosti. Tak jsem si vzal kozu a šel. My jsme většinou hráli fotbal, boš ještě k tomu. A když jsme skončili, samozřejmě pak jsem si vzpomněl, že jsem měl na starosti kozu, chodil jsem po písničku všude a koza nikde. Ježíši, to bude malér! Kozička nikde! Furt jsem oddaloval příchod domů, ptal jsem se po barákách. Maminka na mě volala tam z toho rohu: Pepíku, nebo Pepčo mi říkala! Nedalo se nic dělat. Samozřejmě jsem dostal vynadáno, ale maminka se sebrala a chodila se mnou po barákách a hledali jsme kozičku. Když jsme přišli do jednoho baráku, maminka se ptala té paní. Paní nic nevěděla, přivedla svoje asi tři kozy, ale pak si maminka vzpomněla, jak se naše kozička jmenovala a začala ji volat jménem a milá kozička na to reagovala a ozvala se z jejich chlívků.

Do školy začal chodit v Mlazicích. Pak přešel do Liběchova. Zde se poprvé setkal s Němci. Bylo to v době, kdy v r. 1938 německá vojska zabírala české pohraničí.

Hraniční kámen u Liběchova

Společné foto ze školy v Mlázovicích.

Když jsme teda byli ve škole v tom Liběchově, tam byla nová škola doktora Beneše, prezidenta, tak jsme prostě chodili v září normálně do školy. Jednou jsme přišli ani ne do školy, ale na to náměstíčko v Liběchově a řekli nám, ať do školy nechodíme, že to tady bude zabráno německou armádou.

Škola v Mlázovicích

Škola v Liběchově

V roce 1939 poslala maminka svého syna Josefa do Plzně, aby se zde vyučil cukrářem. Peníze na studia v chudé rodině nebyly. A jak na svá uřednická léta náš pamětník vzpomíná?

Z učení na cukráře

Vysvědčení z vyučení

No tak stýskalo se mi po domově, to je pravda, protože mi bylo 13 a půl roku a na tu dobu to bylo daleko odsud 140 kilometrů. Já jsem se musel učit to, co mi našla maminka, to jsem se musel učit. Nic se nedalo dělat.

Válka se blížila ke konci, Plzeň byla bombardována a pan Veltruský se rozhodl, že uteče domů, do Mělníka. Vůbec netušil, jaké nebezpečí hrozí jemu i rodině.

Okolo té Plzně i v Plzni už padaly bomby, my jsme se potom chodili dívat na krátery, bylo to tam čím dál horší s těmi nálety.

Po válce v květnu roku 1945 se pan Veltruský přihlásil dobrovolně k vojenské službě. Jako voják se účastnil odsunu Němců. Poslechněte si vypravování.

Přišel takový rozkaz, že se budou odsunovat Němci na hranice a prostě se uzákonilo, že všichni Němci, co tu jsou, se budou odsunovat na hranice do Německa. My jsme tedy byli nejdřív v Kamenickém Šenově. Nejdřív jsme chodili po barákách, budili Němce, aby si sbalili 30 kg na osobu a za hodinu, aby byli na náměstíčku v Kamenickém Šenově, že budou odsunuti. Tam byly připraveny dva žebřináky. Tam jsme si vyslechli nadávky, německy samosebou. Asi to byly nadávky. My jsme toho moc německy neuměli. Bylo to takový dost drastický. Nedalo se nic dělat. Byli jsme vojáci a museli jsme poslechnout rozkaz. Ono by to jinak nedopadlo, Ti Češi, co museli před šesti lety odtamtud utíkat, nechali tam všechno jmění, tam, co to Němci zabírali, si taky zkusili svoje. Naložili jsme je na žebřináky a šli jsme s nimi až na hranice, tam jsme je vyložili a nechali jsme je tam. To už byla jejich věc, to už se museli postarat oni sami. Nebo Němci.

Památník ve Vehlovicích

Na základě vzpomínání pana Veltruského jsme se vydali do Liběchova a Vehlovic nafotografovat místa, kudy procházel na své cestě do školy. Navštívili jsme mělnický archiv. S jeho ředitelem panem Státníkem pátrali a ověřovali informace, navštívili jsme Muzeum České policie v Praze, Český rozhlas a spolupracovali jsme s panem Martinem Klihavcem, mělnickým kronikářem. Všem, kteří nám v naší práci pomáhali, děkujeme! A co nám vzkazuje pan Josef Veltruský?

Já bych chtěl říct, abyste se učili, protože tím, jak se budete učit, budete mít větší vzdělání, tím větší výběr zaměstnání a prostě vůbec v životě.

Naše práce

Mělnický archiv – setkání s panem Daliborem Státníkem

Český rozhlas Praha

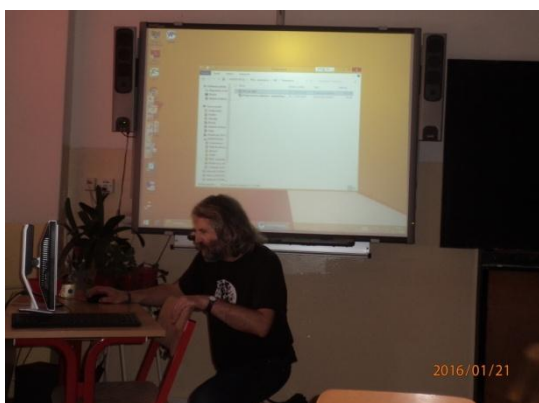
První setkání s panem Josefem Veltruským

Povídání nad fotografiemi

Exkurze do Muzea České policie v Praze

Motivační setkání s panem Michalem Šimkem

**Děkujeme panu Veltruskému a všem,
kteří nám pomáhali v projektu
Příběhy našich sousedů!**

